

потребує генеза Чиказької експериментальної школи-лабораторії як сучасного феномена педагогічної теорії і практики США.

Література:

1. Дьюї Д. Демократія і освіта. Джон Дьюї. Львів: Літопис, 2003. 294 с.
2. Dewey J. Education as a university study. Columbia University Quaterly: 1907. №3. P. 284-290.
3. Dykhuizen L. The Life and Mind of John Dewey. Carbondale: Southern Illinois University Press, 2017. 404 p.
4. Wirth A.Y. John Dewey as educator: His design for work in education (1894-1904). NY.: Robert E. Krieger Publishing Company, 2009. 326 p.

**ДЕКОЛОНІЗАЦІЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ЯК ОДНА ЗІ СКЛАДОВИХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СТАЛОГО МИРУ В УКРАЇНІ**

Крайлюк Л. В.

*Рівненський державний гуманітарний університет
liubovkraiuk@gmail.com*

Російське образотворче мистецтво та мистецтвознавство, фінансовані імперіалістичною державою, упродовж останніх століть доволі ефективно виконують колонізаційну функцію. Сьогодні цей вплив приймає найрізноманітніші форми і методи, часто відмовляючись від прямих ідеологічних висловлювань на користь гібридних засобів soft power. На пострадянському просторі саме Україна зазнала найбільших втрат – знищення мистецької та наукової еліти, руйнація артефактів були важливими і дієвими чинниками етноциду. Актуальність ментальної деколонізації українців у царині мистецької освіти загострюється з кожним днем російської військової агресії, що триває вже понад десятиліття.

Проблема руйнації українського образотворчого простору як складової комплексної експансії Росії розглядалася мистецтвознавцями О. Федоруком, Р. Яцівим, О. Голубцем, О. Роготченком та ін., філософами М. Поповичем, В. Кебуладзе, В. Єрмоленком та ін, соціологами Р. Марутян, А. Дацюком, В. Абрамовим та ін. Як бачимо, проблема носить комплексний характер, і тому метою пропонованого дослідження є аналіз імплантації висновків вищезазначених науковців та їхніх колег у практичну площину вищої мистецької освіти на прикладі направленості наукових пошуків випускової кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імени Степана Шевчука Рівненського державного гуманітарного університету.

Брутальне присвоєння мистецької спадщини, що розпочалося майже тисячоліття тому злодіяннями Андрія Боголюбського, набуло катастрофічних масштабів у ХХ – ХХІ століттях. Перелік злочинів імперської Росії чекає на виокремлення, аналіз, доповнення та систематизацію, хоча вже сьогодні він налічує десятки томів. Відновлення цілісності українського мистецького простору в історичній ретроспективі, викриття російських міфів та фактів нищення культурних пам'яток українського, польського, кримсько-татарського та інших народів є важливою складовою наукових пошуків викладачів кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імени Степана Шевчука та здобувачів вищої освіти. Серед найвагоміших здобутків протягом тридцятилітньої історії кафедри слід відзначити монографії: професорки, докторки історичних наук Руслани Шеретюк «Мистецька спадщина ордену піарів на Волині», «Музичне мистецтво в навчальних закладах ордену піарів на Волині в контексті культурних практик модерної доби», «Pietas et Litterae» («Благочестя та освіта»). Культурно-освітня діяльність ордену піарів на Волині (кінець ХVІІ – перша третина ХІХ ст.) (у співавторстві з Н. Г. Стоколос); Любові Крайлюк «Ніл Хасевич в українському мистецтві»; Іванни Токар «Марта Токар: шляхи до творчої мрії», «Відтворення

локальних етнічних зразків народного одягу в сценічних костюмах Марти Токар» та Любові Крайлюк «Українське мистецтво спротиву першої половини ХХ століття» як частини четвертого тому антології «Ідеї, смисли, інтерпретації образотворчого мистецтва: Українська теоретична думка 20 століття». Наукові висновки Руслани Шеретюк лягли в основу навчального посібника «Мистецькі набутки ордену піарів на Волині в контексті художніх візій доби бароко»: для студентів ІV курсу денної та заочної форм навчання галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Як окремі мистецькі досвіди, так і аналіз масштабних культурно-мистецьких явищ розглянуто у публікаціях Руслани Шеретюк: «Artistik activity of the Roman Catholic Orders in the Eastern lands of the Commonwealth: outstanding personalities and monuments (the XVIIth – XVth centuries)», «Сарматський портрет у творчості Кароля (Лукаша) Гюбеля», «Пізньюбарокова статуарна пластика Любешівського піарського костелу Іоанна Євангеліста на Волині», «Пізньюбарокова скульптура сакральних споруд ордену піарів на Волині», «До історії створення скульптурної композиції «Пієта» Т.О. Сосновського з костелу святого Антонія Падуанського в Межирічі Корецькому на Волині», «Діяльність Кароля Гюбеля в контексті мистецьких набутків ордену піарів на Волині (друга половина ХVІІІ ст.)». У співавторстві з Надією Стоколос Руслана Шеретюк опублікувала статті: «Художньо-естетичне середовище піарського шкільництва Волині (ХVІІІ – ХІХ ст.)», «Набутки садово-паркового мистецтва Волині крізь призму діяльності Вацлава Борейка (перша половина ХІХ ст.)», «Духовно-культурна і художньо-мистецька діяльність ордену бригідок на теренах Речі Посполитої» «Ботанічні сади римо-католицького ордену піарів як унікальна складова культурно-мистецького простору Волині (ХVІІІ – перша третина ХІХ ст.)». Цілісність історії українського мистецтва доповнюють дослідження Віри Чернієнко «Творчий доробок Євгенії Родзь через призму історії та спакоемність» та Любові Крайлюк ««Здібничий» напрям діяльності мистецького об'єднання «Спокій» у контексті становлення українського дизайну».

Грунтовне наукове осмислення наслідків колонізації та деколонізації історії мистецтва сьогодні формується в тому числі і на основі досліджень регіональних образотворчих практик періоду незалежності України, різноманітні аспекти яких висвітлено у публікаціях Олександра Стащука «Пам'ятник Т. Шевченку як один з елементів культурно-мистецької спадщини м. Рівне», «Пластичний образ людяності: скульптор Михайло Йориш», «Марта Токар – мисткиня за покликом серця»; Руслани Шеретюк «Синергія творчості Віри Чернієнко»; Іванни Токар «Міфопоетика сакральних смислів у творчості Елеонори Білінської»; Любові Крайлюк «Проблеми синтезу монументального живопису з архітектурою (на прикладі творчості Василя Наумця)», «Державотворчі аспекти культурно-мистецької діяльності Тараса Більчука»; Василя Павлуна «Графіка Костянтина Литвина: образно-пластичні особливості» та ін.

Важливим чинником деколонізації свідомості молоді є наукова та творча робота здобувачів вищої освіти, що здійснюється під керівництвом педагогів. Окремо слід зазначити, що в пропонованій публікації акцентується увага на інтелектуальних зусиллях викладацького складу по відновленню українського мистецького поля у царині саме образотворчого мистецтва. Вагомим науковим здобутком кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва імені Степана Шевчука є масив досліджень у галузі ужиткового мистецтва та етнографії, що заслуговує на окреме висвітлення.

Література:

1. Кебуладзе, В. (2009). Феноменологія постколоніальної критики. Критика, Рік ХІІІ, Число 5–6 (139–140) (с. 8–10)
2. Марутян, Р. Механізми інтелектуального забезпечення політики національної безпеки України: зміст та структура. Web of Scholar : international academy journal. 2020. 1(143), January. P. 26-31.

3. Федорук, О. Аппіїв шлях українського мистецтва, або цензура пряма і перевтілена. Перетин знаку: Вибрані статті: У 3 кн. / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. К. : Видавничий дім А+С, Кн. 1: Історія та теорія мистецтва. Постаті. Народна творчість. 260 с. : іл. С. 93-102.

4. Rena Marutian, Oleksii Poltorakov, John Callahan, "The Tanks of Post-truth:" Post-truth Hybrid Warfare Operations // Studia Politica. Romanian Political Science Review, vol. XXI, no. 1, 2021. Pp. 101-120. <https://www.studiapolitica.eu/>

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЇЇ ЯКОСТІ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Кудря О.В.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
pnpu174@gmail.com*

Актуальність. У сучасних умовах стрімкого розвитку технологій та глобалізації цифровізація освіти стає одним із ключових інструментів підвищення якості освітнього процесу. Вона відповідає не лише вимогам інформаційного суспільства, але й сприяє досягненню цілей сталого розвитку. Цифрові технології відкривають нові можливості для створення більш інклюзивного, доступного та гнучкого освітнього середовища. Особливо важливим цей процес є у підготовці майбутніх учителів у закладах вищої освіти (ЗВО), адже вони мають бути готовими до використання сучасних технологій у своїй професійній діяльності, що забезпечить підвищення якості навчання у школах. Таким чином, цифровізація освіти є не лише засобом модернізації освітньої системи, але й важливим компонентом для досягнення сталого розвитку.

В контексті сталого розвитку цифровізація освіти дозволяє усунути бар'єри доступу до якісного навчання, підвищити ефективність освітніх процесів і створити середовище, яке підтримує постійний розвиток здобувачів освіти і викладачів. З огляду на це необхідно відзначити цифровізацію як ключовий аспект модернізації освітньої системи [1; 3].

Метою впровадження цифрових технологій у підготовку майбутніх учителів є покращення якості навчального процесу, підвищення ефективності засвоєння знань та навичок, а також створення умов для розвитку самостійності та творчого потенціалу студентів. Крім того, цифровізація освіти має забезпечити формування у майбутніх учителів компетентностей, необхідних для роботи в інформаційному середовищі, що включає використання освітніх платформ, інтернет-ресурсів, дистанційного навчання та інструментів оцінювання.

Метою статті є аналіз впливу цифровізації на підвищення якості підготовки майбутніх учителів.

Методи дослідження включали аналіз наукових праць.

Результати. Цифровізація освіти значно змінює підходи до навчання у ЗВО. Зокрема, використання електронних навчальних платформ і дистанційних форм навчання розширює доступ студентів до знань, надаючи їм можливість самостійно обирати темп і спосіб засвоєння матеріалу. Це дозволяє майбутнім учителям навчатися в зручний для них час, формуючи навички саморегуляції, що є важливими в їхній подальшій професійній діяльності.

Цифрові інструменти дозволяють ефективно використовувати мультимедійні ресурси, інтерактивні завдання та симуляції, що підвищують зацікавленість студентів у навчанні та сприяють кращому засвоєнню матеріалу освітніх компонентів професійного спрямування. Важливим аспектом є те, що цифровізація освіти дозволяє гнучко адаптувати навчальний процес під індивідуальні потреби кожного студента, що підвищує рівень інклюзивності вищої освіти.